

INFORMACIJA O OBIMU I STRUKTURI PRIVREDNIH DJELATNOSTI NA TERITORIJI PRIJESTONICE CETINJE

Zakonom o privrednim društvima uređeni su oblici obavljanja privrednih djelatnosti i to kao **preduzetnici** i **privredna društva** (ortačko društvo O.D., komandintno društvo K.D., akcionarsko društvo A.D., društvo sa ograničenom odgovornošću D.O.O. i djelovi stranih društava). Istim Zakonom je propisano da su oblici obavljanja privrednih djelatnosti dužni prije otpočinjanja obavljanja djelatnosti pribaviti odobrenje za obavljanje djelatnosti, **ako je odobrenje za obavljanje djelatnosti predviđeno posebnim propisom**. Posebni propisi su između ostalih Zakon o unutrašnjoj trgovini, Zakon o bezbjednosti hrane, Zakon o zanatstvu, Zakon o turizmu, Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju itd.

I **Preduzetnici** kao fizička lica koja se bave privrednom djelatnošću na teritoriji Prijestonice Cetinje odnosno posjeduju odobrenje za obavljanje djelatnosti ili su izvršili prijavljivanje djelatnosti putem prijave ovom Sekretarijatu zastupljeni su u sljedećoj strukturi:

- a. trgovci 87 (u prošloj godini 82),
 - b. ugostitelji 43 (u prošloj godini 39),
 - c. zanatlije 44 (u prošloj godini 31), zastupljeni sa sljedećim djelatnostima: frizeri 8, tapacirska djelatnost 1, vulkanizeri 2, servis akumulatora 1, grafičar 1, fotokopirnica 1, limar-bravar 1, staklorezac 3, pekar 1, izrada i dorada suvenira 2, vodoinstalater 1, pranje tekstila 1, pranje motornih vozila 5, auto-električar 1, opravka i održavanje aparata za domaćinstvo 2, ugradnja stolarije 2, kamenorezac 1, molersko farbarska djelatnost 1, fotograf 1, ugradnja klima uređaja 1, burekdžinice 1, auto-mehaničari 2, reprodukcija zvučnih zapisa 1, auto-limar 1, zlatar 1, mesar 1,)
 - d. prevoz lica u drumskom saobraćaju taxi prevoz putnika 11 licenci (12 vozila),
 - e. prevoz putnika u prigradskom saobraćaju 1,
 - f. prevoz oštećenih i neispravnih vozila 2,
 - g. prevoz tereta u drumskom saobraćaju 7,
- UKUPNO 195

Od prikazanog broja na seoskom području preduzetnička djelatnost je zastupljena u sljedećem obliku:

- 1 trgovina na Trešnjevu,
- 1 trgovina na Dodošima,
- 2 ugostitelja na Rijeci Crnojevića (D.Vujanović konoba „Posljednja luka“ i D.Jovičević konoba „Mostina“),
- 2 ugostitelja na Njegušima (B.Milošević „Kod Pera na Bukovicu“ i N.Kadija kafana „Zora“).

Osim navedenih preduzetničkih djelatnosti potrebno je napomenuti da je Veterinarska uprava Crne Gore iz svoje nadležnosti izdala odobrenja za sljedeće preduzetničke djelatnosti u objektima :

- za preradu mesa 10 odobrenja (8 na Njegušima i 2 na Čevu),
- za prodaju mesa na malo 2 odobrenja u Cetinju.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore iz svoje nadležnosti izdalo je:

- odobrenje za obavljanje preduzetničke djelatnosti u okviru Turističke agencije „Montenegrina Travel Tours“ u Hotelu „Grand“ u Cetinju preduzetniku Kovačević Saši i
- odobranje za obavljanje djelatnosti pružanje usluga smještaja u apartmanskom bloku (3

apartmana – 6 ležajeva) Stanković Ivanu u Cetinju Obilića br.21.

II Privredna društva

Poslovne jedinice koje posluju u okviru privrednih društava a posjeduju odobrenje za rad odnosno izvršili su prijavljivanje djelatnosti putem prijave ovom Sekretarijatu zastupljene su na sljedeći način:

- A. Trgovine i trgovinske usluge 230 (u prošloj godini 211)
- B. Proizvodno prodajni i preradivački i objekti (11) i to:
 1. DD „Kartonaža“ pogon za proizvodnju kartonske ambalaže,
 2. DOO „Silex promet“ proizvodnja hleba,
 3. DOO „Kronus MN“ pogon za proizvodnju rashladnih aparata,
 4. DOO „Magrom“ proizvodnja papirne konfekcije,
 5. DOO „New casper“ proizvodnja papirne konfekcije,
 6. DOO „Alphacom“ pogon za proizvodnju PVC aluminijske bravarije,
 7. DOO „Hajdana“ proizvodnja gradjevinske stolarije,
 8. DOO „Pavić kompani“ proizvodnja i prodaja PVC bravarije,
 9. DOO „6 mart“ izrada i montaža PVC i AL.bravarije,
 10. DOO „Sava trans“ pogon za preradu drveta,
 11. DOO „Ratković alfa“ pržionica kafe.

Osim navedenih djelatnosti Veterinarska uprava Crne Gore je iz svoje nadležnosti izdala odobrenja za obavljanje sljedećih djelatnosti u objektima:

- za preradu mesa 18 odobrenja (Njeguši 4, Konak 2, Bajice 3, Donji kraj 3, Gornič 1, Dubovik 1, Gnijjevi do 1, Viganj 1, Gruda 1, Humci 1),
- za preradu ribe 1 odobrenje - „Ribarstvo“ Rijeka Crnojevića,
- objekat za prodaju ribe na malo 1 odobrenje – „Ribarstvo“ Rijeka Crnojevića, Cetinje,
- za prodaju mesa na malo 5 odobrenja - Cetinje ,
- za prodaju hrane za životinje 1 odobrenje - Cetinje,
- za preradu mlijeka 6 odobrenja (Čevo 2, Bajice 2, Njeguši 1 Cetinje 1) i
- za klanje, presijecanje i preradu mesa 1 odobrenje – Konak Cetinje.

C. Ugostiteljska djelatnost 42 (u prošloj godini 36)

(od čega izdvajamo ugostiteljske objekte koji su kategorisani: restoran „Konak“ Zabrdje bb. , kategorija 4 zvjezdice DOO „No limit co“, restoran „Kole“ BCJ Br.12., kategorija 3 zvjezdice DOO „Nova varoš“).

Od prikazanog broja ugostiteljskih objekata u okviru privrednih društava (42) na seoskom području su zastupljeni sljedeći ugostiteljski objekti, na Njegušima: ugostiteljski objekat – konoba vlasništvo DOO „IVMI Popović“ Njeguši, konoba „Kod Radonjića“ vlasništvo DOO „Dupla devetka“ Podgorica, kafana „Porto“ vlasništvo DOO „Turo“ Njeguši i konoba kafe „Kadmi“ vlasništvo DOO „Kadmi“ Cetinje; na Rijeci Crnojevića: ugostiteljski objekat konoba „Stari most“ vlasništvo DOO „Rijeka trgovina“ i kafe-konoba „Perjanik“ vlasništvo DOO „Konak Perjanik“ Rijeka Crnojevića.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je iz svoje nadležnosti izdalo odobrenja za sljedeće turističko-ugostiteljske objekte:

1. D.O.O. „Gazivoda“ Rijeka Crnojevića, Motel „Panorama“,
2. D.O.O. „Izbor“ Bar, Hotel „Grand“ Cetinje,
3. Javna ustanova „Lovćen-Bečići“ Cetinje, mali hotel „Ivanov konak“ sa depadansom Ivanova korita,
4. Javna ustanova „Sportski centar“ Cetinje , Mali hotel „Sport-in“ Cetinje,
5. Javna ustanova „Lovćen-Bečići“ Cetinje, Omladinski hostel „Ivanova korita“ Ivanova korita,

6. DOO „Sandin vrh“ Cetinje, Turistička agencija „Sanda tours“ ul.Njegoševa br.94. Cetinje,
7. D.O.O. „Master travel“ BGD P.J. S.T., Turistička agencija „Mast travel“ u Bulevaru crnogorskih junaka br.36. Cetinje,
8. O.D. „Laguna Shipping-Cetinje-Agency Marković“ Cetinje, Turistička agencija „Laguna“ u Bulevaru crnogorskih junaka br.32. u Cetinju,
9. DOO „GM Company“ Budva, Turistička agencija „GM Company“ Cetinje ul. Peka Pavlovića br.22.,
10. DOO „Viva star“ Cetinje, Turistička agencija „Viva“ ul. Baja Pivljanina br.144., Cetinje.

D. Zanatske djelatnosti

Zanatsko uslužne djelatnosti (14) zastupljene su u sljedećim oblicima:

- 3 servisiranje i tehnički pregled vozila,
- 1 frizersko-kozmetičarska djelatnost,
- 1 izrada pečata i fotokopiranje,
- 2 vulkanizerska djelatnost,
- 3 servisiranje, opravka i održavanje motornih vozila,
- 1 pjeskarenje suvim ledom,
- 1 čišćenje i održavanje klima uređaja,
- 1 pranje vozila,
- 1 izrada suvenira.

E. Prevoz putnika u drumskom saobraćaju – taxi prevoz putnika

Taksi prevoz putnika u drumskom saobraćaju na teritoriji Prijestonice Cetinje obavljaju sljedeća privredna društva:

- DOO „Robur“ Cetinje sa 6 vozila,
- DOO „MN Group“ Cetinje sa 5 vozila,
- DOO „Tera plus“ Cetinje sa 5 vozila,
- DOO „Extra“ Budva – PJ „Extra“ Cetinje sa 4 vozila od čega su 2 uzeta u zakup do 20.04.2012.g.,
- DOO „Regina“ Cetinje sa 2 vozila,
- DOO „Margo“ Cetinje sa 2 vozila i
- DOO „Primuss“ Cetinje sa 3 vozila.

Prema prikazanoj strukturi i obimu djelatnosti da se zaključiti da su na ovom području kao oblik organizovanja privredne djelatnosti najviše zastupljena privredna društva sa ograničenom odgovornošću i preduzetnici. Najveći je broj društava sa ograničenom odgovornošću koje mogu osnovati fizička ili pravna lica ulaganjem novčanih ili nenovčanih sredstava u društvu radi ostvarivanja profita, a njegovi osnivači odgovaraju za obaveze društva do iznosa svojih uloga. Ova društva mogu osnovati jedno ili više lica a utvrdjeni iznos osnovnog kapitala ne može biti manji od 1 eura. Uočava se da nema rasta osnivanja akcionarskih društava koja predstavljaju najpoznatiji i ekonomski najznačajniji oblik korporativnih preduzeća.

Da bi otpočeli sa poslovnim aktivnostima iz oblasti trgovine i zanatstva, privredna društva i preduzetnici više nemaju obavezu da obezbjedjuju odobrenje za rad, već podnose pisanu prijavu najmanje 8 dana prije početka obavljanja djelatnosti nadležnom opštinskom organu za poslove privrede, prije početka obavljanja djelatnosti. Na isti način se prijavljuju i promjene u toku obavljanja djelatnosti, kao i odjava iste.

Donošenjem novog Zakona o turizmu koji je izašao u Službenom listu Crne Gore broj 61/10 i stupio na snagu 31. oktobra 2010.godine, postupak izdavanja odobrenja za rad za obavljanje turističke i

ugostiteljske djelatnosti je pojednostavljen.

S tim u vezi, Zakonom je propisano da ugostiteljski objekti za pružanje usluge pripremanje i usluživanje hrane i pića: restoran (klasični, i specijalizovani), picerije, konoba, grupa caffe-barovi, catering objekti, objekti brze hrane i objekti jednostavnih usluga uz zahtjev sada podnose samo dokaz o: registraciji u Centralnom registru Privrednog suda i svojini ili zakupu ugostiteljskog objekta. Na osnovu takvog podnesenog zahtjeva nadležni organ lokalne samouprave u postupku izdavanja odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti utvrđuje minimalno-tehničke usluge u pogledu opreme i prostora i izdaje rješenje.

I dalje je u nadležnosti lokalne samouprave kategorizacija objekata: kuća za iznajmljivanje, turističkih apartmana (do 2 apartmana), sobe za iznajmljivanje (najviše do 7 soba, odnosno 15 kreveta) i restorana (osim nacionalnih) s tim što sada kategorija ugostiteljskog objekta važi tri godine a ne pet godina kao do sada.

Zatim je, data mogućnost da ugostiteljski objekat može imati naziv dvije vrste ugostiteljskih objekata, ako za svaku vrstu ugostiteljskog objekta ispunjava uslove propisane ovim Zakonom. Kad je u pitanju izdavanje odobrenja za fizičko lice za obavljanje djelatnosti pružanja ugostiteljskih usluga u domaćinstvu može se izdati privremeno odobrenje za obavljanje djelatnosti, za objekte, odnosno prostorije na prostoru za koji nije donijela prostorno planska dokumentacija. Takvo rješenje se izdaje do donošenja prostorno planske dokumentacije.

Istim propisom je regulisano da privredna društva, pravna lica, preduzetnici ili fizička lica mogu privremeno prestati obavljati ugostiteljsku djelatnost tako što će nadležnom organu koji je izdao odobrenje za rad dostaviti pisano obavještenje, najkasnije tri dana prije privremenog ili trajnog prestanka, kao i obavještenje o ponovnom otpočinjanju obavljanja djelatnosti, najkasnije tri dana prije ponovnog otpočinjanja obavljanja djelatnosti. U slučaju trajnog prestanka obavljanja djelatnosti nadležni organ donosi rješenje. Ovim Zakonom je regulisana i procedura izdavanja odobrenja za rad za turističke usluge iznajmljivanja vozila bez vozača – renta-car i sa vozačem – simo-servis.

Upravo zbog ovako pojednostavljene procedure za dobijanje odobrenja za obavljanje pomenute djelatnosti, stvoreni su preduslovi za razvoj ove privredne grane na području naše Opštine. S tim u vezi, očekujemo da će se broj turističkih i ugostiteljskih objekata uvećati u narednom periodu.

Važno je napomenuti i to da je u cilju uklanjanja biznis barijera donešen Zakon o unaprijedjenju poslovnog ambijenta („Službeni list CG“ br. 40/10) kojim je ukinuta obaveza akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću da svake godine produžavaju svoju registraciju u CRPS. Isto tako je Zakonom o finansiranju lokalne samouprave („Službeni list RCG“, br. 42/03 i „Službeni list CG“, br. 5/08 i 74/10) su od 1. januara 2011.godine ukinut porez na firmu ili naziv, porez na potrošnju i porez na igre na sreću i zabavne igre.

Sve navedeno ukazuje da je poslovni ambijent za privredne subjekte poboljšan i da će to pozitivno uticati na privrednu djelatnosti na području Prijestonice Cetinje.

SEKRETARIJAT ZA FINANSIJE I
RAZVOJ PREDUZETNIŠTVA

SEKRETAR,
Zoran Jovičević, s.r.